

akcija», kaže n. pr. lepo Brazilija. Tam imajo v škofiji Rio de Janeiro 445 kršč. organizacij, ki delajo za dejansko krščanstvo, kakor je to potrebno v naših časih. Te organizacije se delijo v moške in ženske. Zastopniki se shajajo vsak mesec in poročajo, kaj se je v pretečenem mesecu storilo in sklepajo, kaj se ima v prihodnjem podvzeti. Kako delajo, se vidi iz naslednjega poročila lanskega leta. Odsek za posvečenje družin je napravil 32.917 hišnih obiskov in dosegl, da se je poveljavilo 4796 divjih zakonov. Odsek za dobrotelost je podpisal 56.650 revnih družin, jim je oskrbel v 47.487 slučajih zdravnika, 33.221 zdravila, 332.452 živila. Odsek za šole je vzdržal 60 šol. Kje je še naše katoliško delo!

Novodobne zablode. Ko človek pozabi krščanstvo in njegove dve največji zapovedi: »Ljubi Boga nad vse; ljubi

svojega bližnjega kakor samega sebe», si pač poišče drugega boga in ta je — žival. Po raznih ameriških, francoskih, angleških, nemških mestih napravljajo za pse in mačke krasne grobove in nagrobne spomenike. In kako se marsi kateremu psičku in priliznjeni mački v naših časih dobro godi! Nek bogataš je napravil za svojega psa veliko božično drevo, na katerega je navesil — vse polno klobas. Po velikih mestih lahko vidite imenitne gospe, ki hodijo na sprehode s svojimi psički, ki so počesani in našopirjeni po najnovejši modi. In v teh mestih je veliko žensk, ki siromak niti ne pogledajo, ki v zakonu nočejo imeti otrok, a imajo zato kakega psa ali mačko, ki jim strežejo boljše, kakor bi stregla kakemu siromaku ali celo lastnemu otroku. Kake grozne zablode! Ali še taka bitja zaslužijo ime človek? Pa to je človek brez Boga.

Tako strašnega mrazu, kakoršen je letošnjo zimo mlajši rod ne pomni. Trpijo ljudje in živali. Na cesti proti Sv. Petru so včeraj otroci pod drevesi našli 4 zmrznjene vrabce. Iz Krčevine pripovedujejo, da je nekemu viničarju zmrznila edna svinja, ker je bil svinjak na vetru. Nepopisna je beda siromakov, ki stanujejo v slabih stanovanjih, a nimajo sredstev za kurjavo in toplo obleko. Krščanska ženska zveza in Vincencijeve družbe vseh treh katoliških župnij vršijo hvalevredno samaritansko delo s tem, da sedaj v najhujši sili dajejo revnim družinam podporo v denarju, hrani in kurivu. — Stoletni koledar pa prerokuje, da bo mráz držal do 17. februarja. Bomo videli, če se stari vremen ski prerok ni zaračunal.

Leta 1863 je moral biti mráz še hujši nego letos. Stari ljudje namreč pripovedujejo, da je tedaj Drava zamrznila in so ljudje od Sv. Treh kraljev do Matijevega (24. februarja) vozili in hodili preko Drave.

Pogreb ciganke na mariborskem mestnem pokopališču. V četrtek, dne 7. februarja se je vršil na mariborskem mestnem pokopališču pogreb ciganke Cecilije Gartner. Po stari navadi se zberejo pri pogrebu odličnega cigana ali ciganke ob grobu cigani od bogzna kod. Ciganski muzikanti zaigrajo mrtvemu v slovo par ganljivih komadov. Pogreb zgoraj omenjene ciganke je bil za radovedni Maribor nekaka izredna posebnost. Na mirodvoru se je zbralo gotovo kakih 4—5000 radovednežev. Naval občinstva je bil tolik, da se je moral avtobusni promet pojačiti še s tremi vozovi. Cecilijo Gartner so spremljale na poslednji poti ciganske enote iz Gradca, Dunaja, Tolmina, Požuna, Belgrada in Bukarešte ter Budimpešte. Celo njihov primas Šandor je bil navzoč. Okrog 20 ciganov je pred cerkvenim obredom in po njem odsviralo v pokojnično slovo dve ciganski skladbi »Junakinji« in »Materi«. Cigani so ob pokopu dvignili presunljiv jok.

Mariborska bolnišnica ne dobi pre-

moga za kurjavo. Rabi ga vsak dan približno vagon. Ker pa v Trbovljah radi hudega mraza delavci ne morejo popolnoma vzdržati obrat v premogekopu, bolnišnica ne dobi dovolj premoga. Za silo si ga je za par dni izposodila od železnice.

Vodovod je po mnogih hišah zamrznil. V mariborskih visokih hišah nimajo vode. In posledica zamrznenja je, da so popokale mnoge vodovodne cevi.

Pešpot v Mariboru tik ob dravski strugi na desnem bregu od starega dravskega do železniškega mostu bodo letos začelo graditi Olepševalno društvo s pomočjo mestne občine.

Maribor pleše. Toliko plesov, »balov« in raznovrstnih predpustnih zabav, kakor jih je bilo letos, še naše mesto ne pomni. Ob sobotah in nedeljah je pri policiji napovedanih en večer po 10 do 20 veselic. Nekaj čudnega je, da imajo ljudje v času, ko vse toži čez »strašno labe čase«, toliko denarja za rajanje in popivanje. Ni Prešern zastoj peval: »Oj pust, ti čas premetile«

Jubilej zaslužnega slovenske kmetijske hiše. Na visokem Kozjaku v občini Slemen severozahodno nad Mariborom je obhajala čislana kmetijska družina Urbas v nedeljo, dne 3. februarja, redko slovesnost. Oče Blaž je na dan svojega godu slavil 70. rojstni dan, cela družina pa 110letnico, kar gospodarji na lepi domačiji sloviti Urbasov rod. Oče Urbas, po domače »Juder«, je bil rojen leta 1859. Zgodaj je izgubil očeta in 13 let je sam vodil veliko posestvo. Leta 1886 je prevzel posestvo in se oženil. Bil je izvanredno marljiv in skrben gospodar. Držal se je vedno starega gesla: »Moli in delaj!« Vzgojil si je srečno družino, kot napreden gospodar je preustrojl 200 oralov veliko posestvo vzorno, da je v Urbasovi družini pravo blagostanje doma. Dobro je oskrbel svoje otroke: Ivan je gospodar na domačiji, ki leži 702 m visoko. Viktor ima lepo posestvo v Limbušu, Karol kraljuje bližje Vltuži, hčerka pa je poročena v Rušah. Kakor je bil oče dolga leta župan, tako županuje sedaj tudi sin v domači občini. V nedeljo so se zbrali občinski svetovalci in odborniki ter so očetu Blažu na domačiji izročili diplomu častnega občanstva. Sina Ivana pa je Nj. Vel.

kralj Aleksander dne 1. decembra 1928 odlikoval z redom sv. Save. Domače, res lepo slavlje je proslavil dobro izvežban pevski zbor iz Selnice ob Dravi pod vodstvom g. Lampla. Zdravice so izrekli: občinski svetovalec Marčič, odbornik Vidovič, g. kaplan Mak, prijatelj Urbasove hiše Žebot in drugi. Urbasova hiša je že od leta 1870 naročena na »Slov. Gospodarja«. Oče in tudi sin Ivan sta že od nekdaj skrbna naša dopisnika. Radi tega se tudi »Slov. Gospodar« pridružuje čestitkam in kliče: Naj živi Urbasov rod še stoletja srečno in zadovoljno na prijazni domačiji! — Omenjamo še, da je dala Urbasova hiša duhovnika. Bil je to Jurij Urbas, ki je bil 15 let kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici in je umrl leta 1884 kot župnik pri Sv. Marjeti ob Pesnici. — F. Z.

70letni jubilej. Danes slavi svojo 70. letnico rojstva g. Matija Vidmar, posestnik, gostilničar in trgovec z mešaním blagom in lesom v Zrečah na Štajerskem. Dne 13. februarja leta 1859 je zagledal kot sin veleposestnika na Resniku, občina Padeški vrh, luč sveta. Značilna je njegova življenska pot, da se je priboril od revnega pastirja do uglednega trgovca in sicer: njegovi starši so bili ob gotovih razmerah ob svoje lepo posestvo in je moral Matija s svojim 13. letom starosti s trebuhom za kruhom. Kot 13leten deček si je začel služiti kruh in je služboval celih 19 let kot hlapec in kočijaž deloma pri takratnem veleposestniku Val. Rušnik in P. Bukošek v Zrečah in pri rajnem kanoniku g. Lad. Gregorec pri Novicerkvi. Po 19letni službi je začel samostojno življenje, se poročil s pridnim in vestnim dekletom Nežo, roj. Jekl, od Novicerkve in vzel od Val. Rušniku v Zrečah njegovo gostilno v najem, katero je vodil pridno in pošteno celih 16 let. Nato si je kupil svoj dom, kjer ima danes trgovino, kjer se je začel pečati tudi s trgovino mešanega blaga in lesa. To trgovino še vodi danes in vsled svoje poštenosti, pridnosti in marljivosti si je pridobil na daleč okoli dober glas in ime. Kot pohorski sin ga tudi Pohorci radi imajo in spoštujejo in nobeden mu ne reče drugače kot »Tizek«. Je vedno vesel in dobre volje in če prideš k njemu v trgovino ali gostilno, zna vedno kakšno lušno povedati. Bil je tudi dolga leta občinski odbornik v Zrečah, kakor tudi odbornik posejilnice in član raznih drugih društev. Njegova soproga je mu rodila sedem otrok, od katerih živi še šest in jih je vse vzgojil v strogo krščanskem in narodnem duhu, kakor je tudi on sam vnet katoličan in zaveden narodnjak. Med svojimi sotovariši je danes v Zrečah najstarejši trgovec. Pa kljub svojim 70 letom je še danes čil in zdrav in naj ga ljubi Bog ohrani še na mnoga leta vedno tako veselega in pa zdravega kot je danes!

Zopet požar v Zlatoličju, župnija št. Janž na Dravskem polju. V nedeljo, 3. februarja, pozno zvečer je požar uničil hleve in gospodarska poslopja dveh gostilničarjev in posestnikov in sicer Janeza Šolarja in Josipa Turka v Zlatoličju. Domneva se, da je bil ogenj podneta od kakega zločinca. Živino so še rešili z veliko težavo, gospodarsko oro-

dje, vozovi in razne zaloge so pa bile po večini uničene. Gasilcev ni bilo na pomoč, ker je bila tako gosta megla, da ptujski gasilci niso mogli opaziti. Gorelo je silno naglo. Škoda še ni točno ugotovljena, gotovo pa je, da presega svoto od 100.000 Din.

Bivši urednik »Straže« — oproščen. Pred meseci smo poročali, kako je bil zaprt in odpeljan v notranjost Italije bivši urednik »Straže«, ki je urejeval po prevratu »Goriško Stražo«, g. Polde Kemperle. Italijanske oblasti so mu očitale tihotapstvo orožja v prevratne namene. Cele tedne je romal iz ene ječe v drugo in še le te dni so ga postavili pred izredno državno sodišče. Sodišče je oprostilo Kemperla vsake krivde.

Novice iz Ormoža. Dragi »Slovenski Gospodar«! Že me je skoraj jezilo, da so iz nekaterih krajev preveč pisali o gostijah in mrazu, pa moram zdaj sam menda za kazen nekaj o tem poročati. To so Vam neko nedeljo ženske v cerkvi pridrževale kašelj, ko je bilo kar naenkrat oklicanih 15 parov. Kljub hudemu mrazu in ostru zimi se je celo par starejšim osebam ogrelo srce, da so — vstopile v zakon. Neki »pozavčina« iz Loperčic bi bil kmalu našel smrt v snegu. Neki večer gre logar g. Vesenjaka iz gozda, kar zadene ob pozavčinsko palico z zvončkom, ki se je oglasil. G. Vesenjaka potiplje in najde pod snežno odejo fanta-pozavčina, ki se je na povratku od gostije vlegel v sneg in bil je ves z njim pokrit. Naj se lepo zahvali Bogu in g. Vesenjaku, da ni umrl, kajti bil je že ves slab in premrz. — Slabejša in bridkejša usoda je zadela nekega posestnika in zakonskega moža iz ormoške občine. Pred par dnevi so ga našli v hlevu mrtvega. Pozneje se je dognalo, da mož že več let ni smel spati v hiši, temveč v hlevu, čeprav je bil že vso zimo bolehav. Kot ljudje sodijo, je umrl napol vsled slabe postrežbe, napol vsled mraza, kar ne bi bilo treba, ko pa je imel mož posestvo in ženo in svojo hišo. Le nečesa ni bilo pri hiši, kar imajo celo neverniki in cigani... — Govori se, da je nekega tukajšnjega vinskega trgovca zadela huda nesreča, ker da mu je zmrznil na vožnji cel vagon vina, ki ga je bil nekam poslat. — Te dni je igral v Ormožu neki nemški Bauerntheater. Kdo bi se čudil, če so šli na te igre polnoštevilno vsi tisti, ki še nemško čutijo? Ampak bolj čudno je, če tako radi obiskujejo take reči gotovi narodno čuteči ljudje, ki pa nikoli nočejo posetiti nobene prireditve, ki se vrši v Društvenem domu. Pa kaj hočemo, ko pa ima vsak svoj — okus.

Reduciranje potniških vlakov. Pričenši s 15. februarjem 1929 izostanejo sledeči potniški vlaki: Na progi Maribor glavni kolodvor—Fala vlak št. 9022 odhod Maribor glavni kolodvor ob 10. uri 20 minut, in št. 9023, odhod Fala ob 11. uri 20 minut. — Na progi Slovenska Bistrica—Slov. Bistrica mesto: vlaki št. 8221, 8335 in 8343, odhod iz Slov. Bistricе mesto ob 5. uri 42 minut, ob 8. uri 30 minut in ob 17. uri 41 minut ter vlaki št. 8332, 8236 in 8344, odhod iz Slov. Bistricе ob 6. uri 7 minut, ob 9. uri 3 minute in ob 18. uri 20 minut. — Na pro-

gi Maribor glavni kolodvor—Pragersko-Kotoriba vlak št. 1119-1120, odhod Maribor glavni kolodvor ob 21. uri 6 min. ter vlak št. 1121-1122, odhod Čakovce ob 4. uri 5 minut.

Najden zaklad. V zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« se bere na 7. strani: »Dve leti smo jo iskali, ljubko knjižico »Lurška Mati božja«, ki jo je bil spisal prvi slovenski romar in prvi slovenski pridigar slavne božje poti v Lurdu, g. dr. Ivan Križanič leta 1884.« K temu si dovoljujem pripomniti sledeče: Prva Lurška božja pot je bila meseca avgusta 1886, ne pa 1884. Gospod dr. Križanič ni bil prvi slovenski pridigar v Lurdu, temveč gospod kanonik Kosar. Gospod kanonik pa je nemški pridigar, bil je slavnostni pridigar in je izvrstno in slovesno govoril. Bilo je v tistem vlaku kakšnih 6 do 8 duhovnikov naše škofije, natančnejšega števila ne vem; izmed vseh sem jaz edini še živ. Z gospodom Križaničem sva skupaj potovala in po hotelih skupaj stanovala. Od gosp. superiorja p. Sempé sem dobil za mojo Lurško cerkev, prvo v Avstriji, ki je bila po vrnitvi iz Lurda zelo slovesno posvečena, kamenček iz Massabielske pečine, in sicer od tam, kjer je Marija 18krat stala. Umrl preč. knezoškof je pri posvetitvi ta kamenček k relikvijam priložil. K temu mi je gotovo rajni gospod kanonik Križanič pripomogel, zakaj bil je ud odbora za Lurško romanje. Dve leti pozneje sem »ohil od sv. Očeta Leona XIII. za Lurško cerkev razven alb in prtov dragoceno belo kazulo in lep kelih, katerega je sv. Oče od dunajskega kapitelja za zlato mašo v dar dobil. Ti darovi iz Lurda in Rima so naš pones in naše veselje! Edvard Janžek, biseromašnik.

Težke vreče so ga stisnile in zadušile. Dne 6. februarja predpoldne se je pripečila v Zagrebu v velikem paromlinu v bližini glavnega kolodvora težka nesreča. V skladišču mlina so bili delavci zaposleni s prekladanjem in nakladanjem težkih žitnih vreč. Naenkrat pa se je udrila ena cela naklada vreč in zasula 2 delavca, ki nista utegnili se izogniti nesreči. Delavca Vekoslava Ljubin Kotarskega, očeta štirih nepreskrbljenih otrok, je zasulo 15 vreč po 100 kg, ga stisnilo in zadušilo, da je bil takoj mrt. Drugega delavca Pavla Žiberta so odkopali živega, a s težkimi notranjimi poškodbami. Le tretjemu delavcu Feliksu Klanjčar se je posrečilo, da je še pravočasno odskočil in se rešil.

Znižanje poštne pristojbine med našo državo in Italijo. Med našo državo in Italijo so od 1. svečana naprej znižane poštne pristojbine tako-le: Za pisma do 20 gramov 2.50 Din, za dopisnice 1.25 D, za tiskovine in knjige, če jih pošljejo knjigarne ali izdajatelji, do 50 gramov 25 par, največ do 3 kg.

GRE ZA 44 MILIJONOV DINARJEV.

Pred sodiščem v Beogradu obravnavajo zadevo, v kateri gre za 44 milijonov dinarjev. Angleška trgovska banka je imela v Beogradu svojo podružnico. Podjetje ni šlo in glavni zavod v Londonu je hotel beograjsko podružnico že dne 30. septembra m. l. ukiniti. Malo poprej, nego je bila izvršena ukinitve, je prejel predsednik banke v Londonu od podravnateljev beograjske podružnice Gjorgja Utješinoviča-Ostro-

jinskega in Alberta Hajmana Orenstina pismo. V njem oba ravnatelja obveščata predsednika, da sta neupravičeno in tajno izdala v korist nekega gospoda, ki ima poslovne zveze z banko, pismo za 24.316.250 Din. Prosita, da se naj zadeva zamolči, češ, da je to v interesu ugleda ravnatelja Utješinoviča, ki je bil obenem švedski konzul. Predsedstvo banke je priznalo pristnost izdanih pisem.

Ker so hoteli pa kljub temu opustiti beograjsko podružnico, so pregledovali bančne knjige. Pri pregledu so ugotovili, da sta si zgoraj imenovana bančna podravnatelja privoščila še druge grehe, radi katerih sta bila že avgusta leta 1926 obtožena radi goljufije. Radi obtožbe na goljufijo je bivši švedski konzul Utješinovič tako za nalašč poskusil samoumor v Zemunu, njegov tovariš Orenstin pa je pobegnil na Grško.

Beograjsko podružnico so še vedno ukinjali in lepega dne je zahteval od ostankov banke industrijalec Rista Daskalovič 20 milijonov, s katerimi je hotel podpreti svoja rudarska podjetja. Pogodba med imenovanim in bančno podružnico je podpisana od obeh zgoraj omenjenih podravnateljev. Podružnica je odrekla izplačilo te milijonske svote.

Kmalu nato pa je Centralna banka zahtevala izplačilo teh 20 milijonov dinarjev. Ker Angleška trgovska banka na to zahtevo ni odgovorila, je Centralna banka zahtevala preko sodišča, da se nad Angleško trgovsko banko odpre konkurz.

Angleška trgovska banka je nato prijavila celo zadevo sodišču. Med tem je »samoubijalec« Utješinovič ozdravel, Orenstina pa so izgnale grške oblasti in ga izročile našim.

Tako je cela zadeva prišla pred sodišče, ki bo moralo pred vsem ugotoviti, ali je za plačilo teh nad 40 milijonov dinarjev odgovorna Angleška trgovska banka in soditi o krivdi obtoženih. Na obtožni klopi so: oba podravnatelja Utješinovič in Orenstin, češ, da sta neupravičeno razpolagala z bančno imovino; Rista Daskalovič in Gjorgje Vitorovič, bivši ravnatelj banke pa sta obtožena, da sta poskušala unovčiti garancijska pisma, dasiravno bi morala vedeti, da so ponarejena.

PROSLULI ROPAR POD KLJUČEM.

Grška narodna banka je prevažala pred dvema letoma na dobro od orožnikov zastraženih avtomobilih 15 milijonov draham. Cel prevoz so napadli med potjo roparji pod vodstvom proslulega grškega tollovaža z imenom Satīs. Banditi so postrelili šoferje in orožnike ter se polastili bogatega plena. Po razdelitvi denarja je pribežal en del tollovažev na Rumunsko, drugi se je zašel v Bolgarijo. Bolgarskim in rumunskim oblastim se je posrečilo, zmoviče prijeti in so jih izročile Grčiji. Kolovodjo Satisa so zasledovali in lo-

Družinsko Pratiiko za leto 1929

vili dve celi leti zama. — Te dni se je mudil roparski glavar v glavnem mestu Albanije, v Tirani. Na cesti ga je prepoznal albanski orožnik in ga zaprl. Zandar bo prejel od Grčije 400.000 drahem nagrade, ki je bila razpisana že dve leti na Satisovo glavo. Po zgoraj omenjenem tolovajskem dejanju je pribežal Satis v Albanijo, kjer je živel v gorski vasici kot pastir. Iz albanskega sela se je podal tolovaj tokrat prvič v mesto po opravkih, a že ga je zasačila roka pravice!

Zanimivosti.

Zgodovinsko znamenita drevesa.

Zgodovina nas uči, da je bilo in ostane posamezno drevo in tudi drevesa v večjih skupinah nekaj prav posebnega za človeka.

Posebno so vzljubili meščani in podeželski narod hrast ter lipo. Danes skoro ni mesta, ne vasi, ki bi ne imela kakega starejšega hrasta ali lipe.

Kakor pri nas hrast in lipa, so se povspele po drugih delih sveta razne vrste dreves do zgodovinske znamenitosti. Kot vzgled za našo trditve hočemo navesti nekaj najstarejših in najbolj znamenitih dreves, kojih prošlost občuduje celi kulturni svet.

Najbolj visoko vzrastejo takozvana mamut-drevesa v Kaliforniji v Severni Ameriki. Od teh orjakov se je ohranilo do danes le nekaj. Mamut-drevo spada k vrsti rdečih jelk. Doseže višino 102 m, premer 4 do 9,4 m. Skorja je debela 25 cm. Do danes ohranjena mamut-drevesa se imenujejo po raznih slavnih možeh in največ po generalih, ki so se bojevali v Kaliforniji z raznimi indijanskimi plemeni. Eno od teh znamenitih dreves »prezident Grant« ima prve veje v višini 25 m od tal. Ako gleda človek v vrhove takega velikana, se mu zdi, da je v primeri z drevesom pravi palček.

Največje drevo na celim svetu, ki pa spada v vrsto smrek, raste na vrtu v Kalkuti (Indija). Obseg drevesa znaša 300 m. S koreninami vred pokriva ploskev 80 kvadratnih metrov. Njegova senca je kakor senca celega gozdiča.

Zgodovinsko dokazano najstarejše drevo se dviga v mestu Anuradhapura na otoku Ceylonu (Indija). To drevo je bilo zasajeno od kralja Tisa leta 245 pr. Kristusom.

Zgodovinsko vrednost imajo osmere do danes ohranjene oljke v vrtu Getsemani na Oljski gori, ki so danes obdane z zidom. Oljke so precej v razsulu in vendar so rasle že ob Kristusovih časih.

8 km od Kaire (Egipt), v Matariji, raste v vrtu takozvano Marijino drevo. Po stari krščanski legendi je našla Marija z Jezuškom na pobegu pred kraljem Herodom v razpoki tega prastarega drevesa zavetje.

Po drugi legendi je Marija le počivala v senci velikana. Deblo je danes že raztrgano, razpada in ga vzdržujejo z umetnim namakanjem. Po najnovejših

poročilih bi naj bilo drevo zasajeno šele leta 1672, potem ko je staro deblo popolnoma propadlo. Vsak tujec si ogleda danes to drevesno znamenitost.

V starem turškem gradu v Carigradu se dviga še danes drevo janičarjev. — Pod drevesom so se zbirali janičarji, ako so pričakovali od turških sultanov kakih posebnih povelj, n. pr. nasilnim potom odstraniti kakega turškemu dvoru neljubega velikega vezirja ali pašo. Voditelji janičarjev so se odstranili izpod drevesa šele tedaj, ko so jim prinesli njihovi podložni na kolce natknjene glave sultanovih sovražnikov.

Na otoku Haiti (Veliki Antili) ob reki Ozoma River pri mestu Santo Domingo, kjer je najstarejša evropejska naselbina v Ameriki iz leta 1496, raste znamenito drevo. Po ustnem izročilu domačinov je za to drevo leta 1504 privezal svojo ladjo Kristof Kolumb, potem ko je ponesrečil na morju pri otoku Jamaika.

Na pobočju znamenitega Libanona, v prijazni vasi Brumana, se je ohranil z zidovjem obdani hrast, kojega starost cenijo na več tisoč let. Deblo je v današnjih dneh že razklano.

Znamenita je tudi skupina iz sv. pisma znanih cedar, ki so se ohranile do danes v višini 1925 m ob vznožju gore Dahr el-Kodib. V celem je še 40 dreves, ki so zavarovana z zidom, a nobeno ni višje od 25 m. Libanonska cedra je veljala v starih časih kot eno najbolj častiljivih dreves. Izraelci so cedre cenili in občudovali, ker je bil z njimi pogozden Libanon, v Judeji pa sploh ni bilo tako visokega drevja. Debla od cedar so rabili za jambore na ladjah.

Cedra je s svojim mogočnim vejevjem podobna našemu hrastu. Dandanes je libanonska cedra izginila.

Ravnokar omenjena zgodovinska drevesa še bodo preživela marsikateri človeški rod.

*

Januš Golec:

Lovska zanimivost.

V »Gospodarju« smo se že razgovarjali o zanimivostih lova na razno divjačino in to brez puške ali kakega drugega morilnega orožja. Nekrvav lov je mogoč edinole na razsežnih veleposestvih, kakor jih najdemo po Hrvaškem in v Slavoniji. Najbolj organiziran je zgoraj omenjeni način lovljenja divjačine na veleposesti grofa Bombellesa pri Varaždinu. V eni zadnjih števil sem na kratko pojasnil, kako znajo Bombellesovi lovci ujeti živega zajca v mrežo, fazana pod plahto in razne roparske ptice s pomočjo velike sove uharice. Tokrat se hočemo nekoliko pomuditi pri poglavju lovske spretnosti, ki se glasi:

Nad srne s kletkami.

Srno in srnjaka se da v večjih množinah ujeti živa in čisto nepoškodovana le v prav ostri in debelo zasneženi zimi, kakor jo preživljamo n. pr. letos. Srninsko divjačino izvažljajo v kletke

po lepo urejenih smrekovih in jelkinih gozdovih grofa Bombellesa tako-le:

Zgradijo iz smrekovih kolov, ki so v moči in debelosti hmelovke, kletke, ki so 4 m dolge, ravno toliko široke in visoke. Kolci so tako pritrjeni, da se vidi v past. V kletko nastaviyo jasli s senom, posodo z ovsom in kupček zemlje, med katero je pomešana sol. Leseno past nastaviyo v gozdu, ob robovih gozdov, ali ob presekah na kraju, kjer križari divjačina.

V ostri zimi, ko srne ne najdejo dovolj hrane na odprtem polju, se kaj radi začnejo smukati krog kletk, ki nudijo vse najboljše za izstradan želodec. Skraja so bolj plašne, a kmalu se upajo v notranjost. Lotijo se najprej sena, potem ovsu in nazadnje si še pomažejo grlo z lizanjem osoljene zemlje.

Srninska divjačina obišče past vedno v takozvanih »rudlih« (dve srni in eden srnjak).

Kletka ima za vstop ugodno prikrojena vrata, ki so odprta pritrjena za ko nopec. Dolg motvoz vodi preko pasti v kakih 50 m oddaljeno skrivališče za lovarja ali lovca. Paznik nima drugega opravka, kakor da spusti v ugodnem trenutku vrstico, vrata se zaloputnejo in živali so ulete.

Ko slišijo živalce zaloput vrat, se okrenejo vse proti izhodu. Ker ne morejo več v prostost, začneta obe srni obupno letati po kletki, le srnjak se drži bolj mirno, kakor bi premišljal kake ukane. Nemirno tekanje ter skakanje po pasti dopušča paznik mirno tako dolgo, dokler se divjačina od utrujenosti ne pomiri. Nato se približa vratom kletke z zabojem, ki je ravno tako visok in širok, da lahko smukne vanj in v njem stoji srna ali srnjak. Vrata na kletki toliko odpre, da lahko porine skozi pri enem kraju odprti zaboj. Brž, ko zapazijo jetniki, da so se dvignila vrata ječe, smukne prvi v nastavljeni zaboj, kojega vratca se sama zaprejo, ko je žival ustopila. V zaboju že ima pripravljen oves, peso in nekaj s soljo pomešane zemlje. Ko se je ujela prva jetnica, jej sledi druga v drugi zaboj in tako dalje. Srne in srnjaki v teh zabojih so takoj za prevoz v najbolj oddaljene kraje in celo za v Ameriko.

Ne smete misliti, da nastaviyo v hudi zimi samo eno past, ampak več. Dobro posrečen lov s kletkami mora vreči nad 40 komadov plena na dan.

Po Bombellesovih loviščih postreljajo na spomlad najstarejše srnjake, drugo tovrstno divjačino polovijo živo po zgorajnem opisu.

Listnica uredništva.

Sv. Jošt na Kozjaku: Vašo željo smo sporočili na pristojno mesto. — Ivanjci pri Radgoni: Imate lepe sposobnosti za dopisnika. Vašega dopisa pa nismo mogli objaviti, ker se preveč izgublja v opisovanje malenkostnih zadev. Drugič opišite stvari, ki so važnejše ter se morejo sporočiti javnosti. — Polzela in Nazarje: Naznanili o prireditvah došli prepozno! — Ostali dopisi pridejo na vrsto prihodnjih.